

Flitspeiling Coronavirus 4-meting

Rapport – Flitspeiling voor het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

30 maart 2020

(10)(2e)
Sr. Research Consultant
(10)(2e) [@samr.nl](mailto:samr.nl)
(10)(2e)

MarketResponse
Data - Insights - Consultancy

Inleidend

In opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft MarketResponse representatief onderzoek uitgevoerd onder Nederlanders van 18 jaar en ouder met als onderwerp COVID-19, het nieuwe coronavirus. Er zijn nu in totaal vier metingen uitgevoerd.

- 0-meting: van 14 t/m 17 februari
- 1-meting: van 26 februari 15:00 uur t/m 27 februari 15:00 uur, *nét* voordat het eerste besmettingsgeval in Nederland bekend is gemaakt. Dit gebeurde later op de avond op 27 februari.
- 2-meting: van 6 maart 15:15 uur t/m 8 maart 9:00 uur.
- 3-meting: van 13 maart 18:15 uur t/m 15 maart 9:00 uur.
- 4-meting: van 27 maart 19:00 uur t/m 29 maart 11:00 uur.

In alle metingen zijn de vragen zoveel gelijk gehouden. Er worden vragen gesteld over:

- > Zorgen rond het nieuwe coronavirus;
- > Reden van zorgen over het virus;
- > Informatiebehoefte rond het coronavirus;
- > Vertrouwen in de informatievoorziening en maatregelen van de overheid rond het coronavirus;
- > (sinds 3-meting) Begrip voor de maatregelen.
- > (sinds 4-meting) Bekendheid belangrijkste maatregelen en gedrag

Dit rapport start met de conclusies. Vervolgens worden de resultaten getoond van de 4-meting, waar relevant in vergelijking tot de eerdere metingen. Afsluitend is een onderzoeksverantwoording opgenomen.

Conclusies

De bezorgdheid over het coronavirus is sterk toegenomen. 8 op de 10 is nu (heel erg) bezorgd.

De bezorgdheid onder burgers over het coronavirus is opnieuw gestegen. Nu nog sterker dan bij de vorige meting twee weken geleden. Een kleine 8 op de 10 (78%) Nederlanders is (heel erg) bezorgd. Dat is 20% meer dan de laatste meting. Slechts 6% van de Nederlanders is (helemaal) niet bezorgd. Zorgen die spontaan zijn genoemd hebben veelal te maken met angst voor besmetting of ziek worden door het virus (zelf of naasten). Het gaat verder over de gevolgen voor de economie en men vraagt zich af of we het virus onder controle krijgen. De geholpen antwoorden van Nederlanders met zorgen, zijn vergelijkbaar. De zorgen blijven het grootst over besmetting en ziek worden (7 op de 10, weer 10% meer dan de laatste meting). Daarnaast zijn de zorgen over de ernst van de ziekte gestegen (1 op de 2 maakt zich hier zorgen over). Waar we de vorige meting de zorgen over de gevolgen voor de Nederlandse samenleving (4 op de 10) en het bedrijfsleven (een kwart) zagen stijgen is dat nu stabiel gebleven.

De informatiebehoefte rondom corona neemt af. Nederlanders geven vaker aan voldoende te weten.

Voor veel onderwerpen waar Nederlanders in de eerste periode van de coronacrisis meer informatie over wilde ontvangen geldt dat dit nu is gedaald. Bijvoorbeeld informatie over wat men zelf kan doen om te voorkomen dat men ziek wordt, informatie over de ernst van de ziekte en de verspreiding ervan. Deze ontwikkeling zagen we twee weken terug al ontstaan.

Daarnaast zien we nu heel duidelijk dat meer Nederlanders al voldoende weten over het coronavirus (3 op de 10). Dit was twee weken geleden nog 2 op de 10.

Het vertrouwen in de informatievoorziening en maatregelen vanuit de overheid is toegenomen. (Bijna) 9 op de 10 vindt het nu voldoende tot goed.

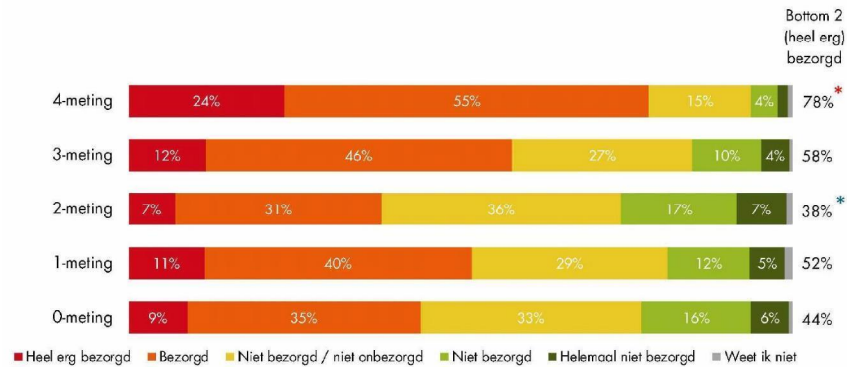
Bijna 9 op de 10 Nederlanders heeft voldoende tot goed vertrouwen in de informatievoorziening van de overheid rondom het coronavirus (rapportcijfer 6 t/m 10) en net wat meer dan 1 op de 10 heeft hier onvoldoende vertrouwen in (rapportcijfer 1 t/m 5). Qua maatregelen die de overheid neemt rond het virus heeft ruim 8 op de 10 (85%) hier voldoende tot goed vertrouwen in (6 t/m 10) en ongeveer 1 op de 7 heeft hier onvoldoende vertrouwen in (rapportcijfer 1 t/m 5). Voor zowel de informatievoorziening als de maatregelen vanuit de overheid geldt dat het gemiddelde vertrouwen duidelijk gestegen is (ten opzichte van alle voorgaande metingen). Het gemiddelde rapportcijfer van vertrouwen in de informatievoorziening komt uit op een 7,2 (3-meting 6,6) en het gemiddelde rapportcijfer van vertrouwen in de genomen maatregelen komt uit op een 7,1 (2-meting 6,3).

Er is veel begrip voor de maatregelen vanuit de overheid. Nederlanders passen hun gedrag aan, maar er is verbeter ruimte.

De twee generieke maatregelen thuis blijven en afstand houden zijn duidelijk "top of mind" bij Nederlanders. Bovendien geldt zowel voor de generieke als de meer specifieke maatregelen dat er veel begrip is. Meer nog dan bij de meting twee weken geleden. Voor alle gemeten maatregelen (uit de coronacampagne) geldt dat 8 tot 9 van de 10 Nederlanders er veel begrip voor heeft. Op het gebied van hygiëne kan gebruik van papieren zakdoekjes en niezen in elleboog nog vaker toegepast worden. Op het gebied van zoveel mogelijk thuis blijven zien we dat Nederlanders nog wel veel naar buiten gaan voor ontspanning, maar zich houden aan het aantal personen waarmee ze naar buiten gaan. Drukke plekken worden duidelijk vermeden. Thuis blijven bij coronaverschijnselen gebeurt nog niet altijd volgens de regels. De 1,5 meter afstand wordt goed opgevolgd (in winkels, op straat en buiten op andere plekken). Alleen in huis met andere mensen kan dit beter.

Bezorgdheid van Nederlanders over het coronavirus is sterk toegenomen en het hoogst tot nu toe

* 4-meting significant hoger
dan alle eerdere metingen

* 2-meting significant lager dan
alle andere metingen

Vraag: Maakt u zich zorgen over COVID-19, het nieuwe coronavirus?
Basis 0-meting: allen (n=1.082), 1-meting: allen (n=1.065), 2-meting: allen (n=1.065),
3-meting: allen (n=987), 4-meting: allen (n=1.022)

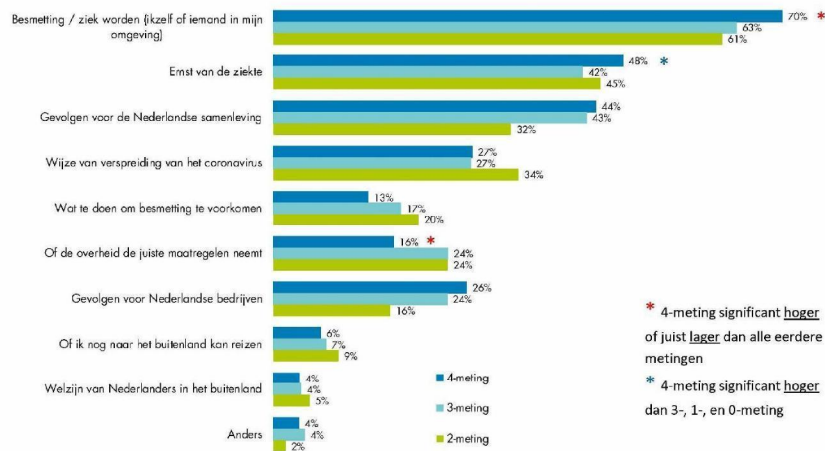
Nederlanders zijn vooral bang om ziek te worden (zelf of mensen in de directe omgeving), verder maakt men zich zorgen over gevolgen voor de economie en vraagt men zich af of we het virus onder controle krijgen

Vraag: Waarover maakt u zich precies zorgen?
 Basis: allen die zich zorgen maken (n=802)

Zorgen over besmetting / ziek worden voor het eerst sinds de 1-meting toegenomen; men heeft minder zorgen of overheid juiste maatregelen neemt

* 4-meting significant hoger of juist lager dan alle eerdere metingen

* 4-meting significant hoger dan 3-, 1-, en 0-meting

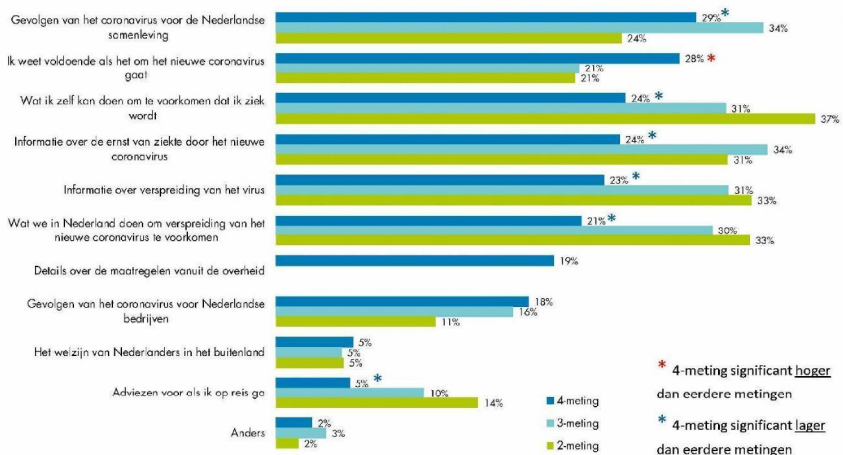
In verband met de leesbaarheid worden alleen de laatste drie metingen getoond.

Vraag: U heeft net in eigen woorden aangegeven waar u zich zorgen over maakt. Wilt u aan de hand van het volgende lijstje laten weten om welke onderwerpen dit ging?

6 Basis: allen die zich zorgen maken 0-meting: (n=472), 1-meting (n=546), 2-meting (n=401), 3-meting (n=573), 4-meting (n=779)

Informatiebehoefte is gedaald, men geeft vaker aan voldoende te weten over het coronavirus

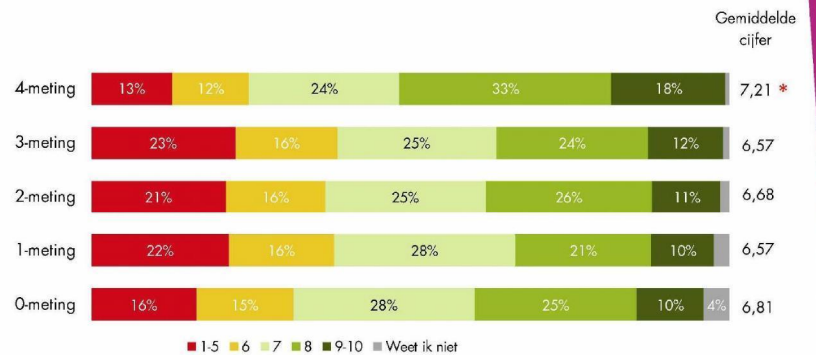
In verband met de leesbaarheid worden alleen de laatste drie metingen getoond.

Vraag: Waar zou u meer over willen weten als het om COVID-19, het nieuwe coronavirus, gaat?

Basis 0-meting: allen (n=1.082), 1-meting: allen (n=1.065), 2-meting: allen (n=1.065), 3-meting: allen (n=987), 4-meting: allen (n=1.022)

Het vertrouwen in de informatievoorziening van de overheid is duidelijk gestegen; bijna 9 op de 10 heeft voldoende tot goed vertrouwen in informatievoorziening

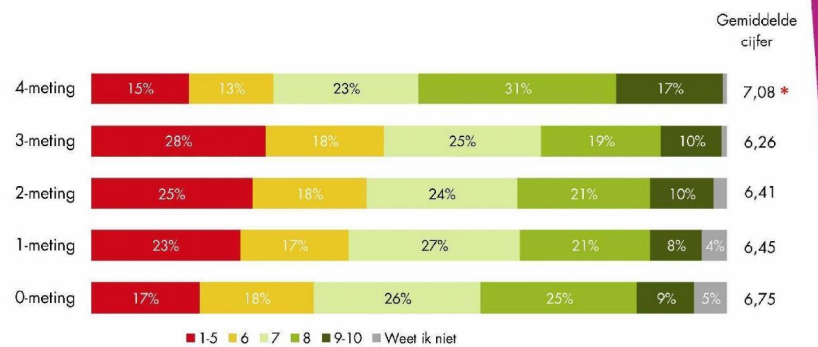

* 4-meting significant hoger dan eerdere metingen

Vraag: Hoeveel vertrouwen heeft u in de informatievoorziening van de overheid over het nieuwe coronavirus?
 Basis 0-meting: allen (n=1.082), 1-meting: allen (n=1.065), 2-meting: allen (n=1.065), 3-meting: allen (n=987),
 4-meting: allen (n=1.022)

Vertrouwen in de maatregelen die de overheid neemt rond het virus is toegenomen; ruim 8 op de 10 heeft nu voldoende tot goed vertrouwen

* 4-meting significant hoger dan eerdere metingen

Vraag: Hoeveel vertrouwen heeft u in de maatregelen die de overheid neemt rond het nieuwe coronavirus?
 Basis 0-meting: allen (n=1.082), 1-meting: allen (n=1.065), 2-meting: allen (n=1065), 3-meting: allen (n=987),
 4-meting: allen (n=1.022)

Meest genoemde woorden die men spontaan noemt bij de maatregelen: (1,5 meter) afstand houden en thuis blijven

Vraag: Wat zijn de belangrijkste maatregelen vanuit de overheid om de verspreiding van het coronavirus te stoppen?
Basis: allen (n=1.022)

Nederland heeft veel begrip voor de belangrijkste twee (overkoepelende) maatregelen

Blijf zoveel mogelijk thuis. Ga alleen naar buiten als het nodig is.

Houd 1,5 meter afstand.

Vraag: In hoeverre heeft u begrip voor de volgende maatregelen?

Basis 4-meting: allen (n=1.022)

Vergelijking 3-meting:

- "Mensen in heel Nederland wordt opgeroepen zoveel mogelijk thuis te werken of de werkdagen te spreiden." → 72% had veel begrip

Ook voor de meer specifieke maatregelen is er veel begrip (1/2)

Blijf thuis bij verkoudheidsklachten.
Krijg je daar ook koorts en/of
benauwdheid bij, dan moet iedereen
in het huishouden thuisblijven.

4-meting

Vergelijking 3-meting: 75% had
veel begrip (alleen eerste deel
van de maatregel uitgevraagd)

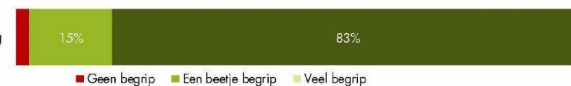
Alle eet- en drinkgelegenheden,
uitgaansleven en sportverenigingen
zijn dicht.

4-meting

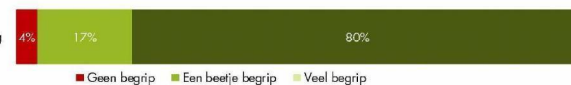
Het uitoefenen van contactberoepen
is verboden, als er geen 1,5 meter
afstand tot de klant kan worden
gehouden.

4-meting

Alle onderwijsinstellingen en de
kinderopvang blijven dicht.

4-meting

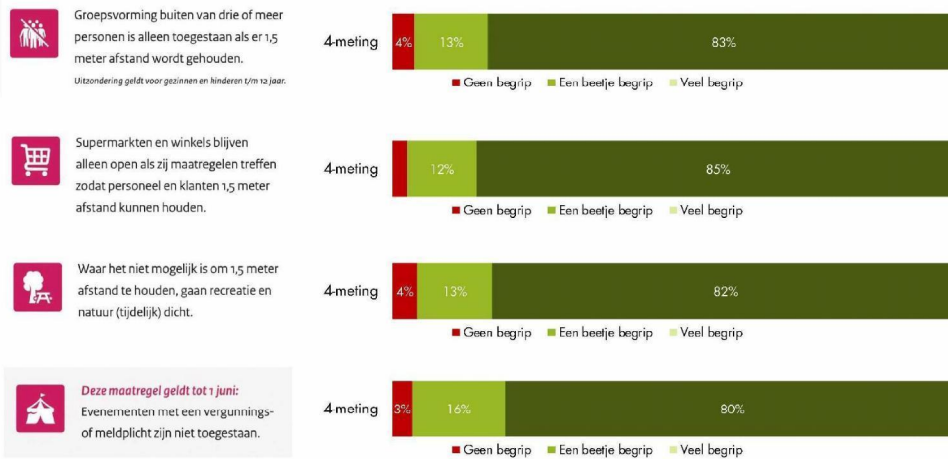

Vergelijking 3-meting: toen was
de regel juist dat het open bleef:
38% had geen begrip.

Vraag: In hoeverre heeft u begrip voor de volgende maatregelen?
Basis 4-meting: allen (n=1.022)

Ook voor de meer specifieke maatregelen is er veel begrip (1/2)

Vergelijking 3-meting:

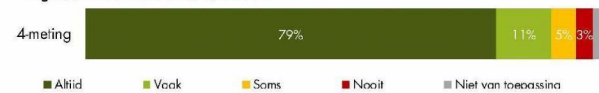
“Bijeenkomsten met meer dan 100 personen worden in heel Nederland afgelast. Dat geldt ook voor publieke locaties zoals musea, concertzalen, theaters, sportclubs en sportwedstrijden.”
→ 74% had veel begrip

Vraag: In hoeverre heeft u begrip voor de volgende maatregelen?
Basis 4-meting: allen (n=1.022)

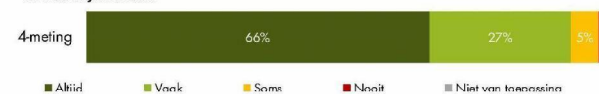

Gebruik papieren zakdoekjes en niezen in elleboog minst (regelmatig) toegepast

Ik groet zonder handen te schudden

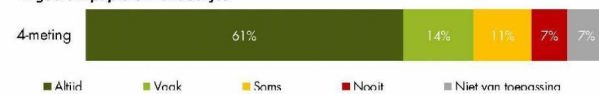
Ik was mijn handen

Ik nies in mijn elleboog

Ik gebruik papieren zakdoekjes

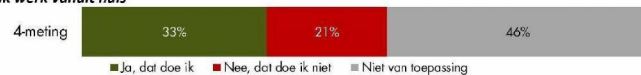

Vraag: Hoe vaak past u de volgende zaken nu toe in uw dagelijkse leven als het gaat om hygiëne?
Basis 4-meting: allen (n=1.022)

Nederlanders blijven vooral voor ontspanning naar buiten gaan

Ik werk vanuit huis

Ik doe minder vaak boodschappen in een fysieke winkel dan anders

Ik vermijd plekken die druk kunnen zijn (zoals parken en natuurgebieden)

Ik kom buiten voor ontspanning (wandelen, fietsen, sporten, etc)

Als ik naar buiten ga, dan ga ik alleen of met z'n tweeën

Vraag: Hoe past u de maatregel 'Blijf zoveel mogelijk thuis. Ga alleen naar buiten als het nodig is.' nu toe in uw dagelijkse leven?
Basis 4-meting: allen (n=1.022)

Ik werk vanuit huis

Het niet thuis werken ligt onder de groep Nederlanders die niet werkzaam zijn in een vitaal beroep op 13%. Deze groep scoort juist heel hoog op 'niet van toepassing' (57%). Het lijkt hier te gaan om mensen waarbij het niet mogelijk is om vanuit huis te werken, of die nu helemaal niet kunnen werken.

Onder de Nederlanders die in een vitaal beroep werkzaam zijn geeft 42% aan niet thuis te werken.

De vraag is aan iedereen voorgelegd, ongeacht of men werkzaam is.

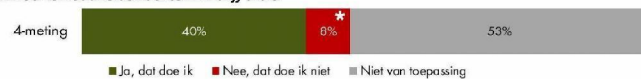

Thuis blijven bij coronaverschijnselen (wanneer daar sprake van is) gebeurt nog lang niet altijd volgens de regels

Iemand in mijn gezin is verkouden én heeft koorts of benauwdheidsklachten. We blijven allemaal binnen

Ik heb verkoudheidsklachten. Ik blijf thuis

* Het gaat hier om circa 8 op de 10 van de gevallen wanneer we de 'niet van toepassing' niet meenemen.

Vraag: Hoe past u de maatregel 'Blijf zoveel mogelijk thuis. Ga alleen naar buiten als het nodig is.' nu toe in uw dagelijkse leven?
Basis 4-meting: allen (n=1.022)

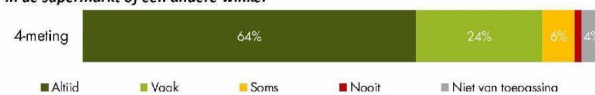

Met name in huis afstand houden tot andere mensen dan gezinsleden wordt niet altijd gedaan

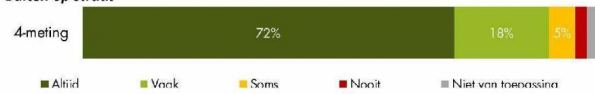
In huis met andere mensen dan gezinsleden

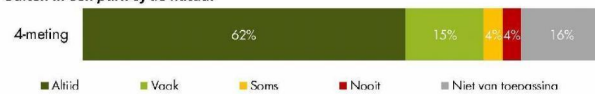
In de supermarkt of een andere winkel

Buiten op straat

Buiten in een park of de natuur

Vraag: Hoe vaak past u de maatregel 'Houd 1,5 meter afstand.' op dit moment toe in de volgende situaties?

Basis 4-meting: allen (n=1.022)

Onderzoek in vogelvlucht

Methode	Kwantitatief online Aankondiging: online Reminder: online
Doelgroep en steekproef	Doelgroep: Nederlanders 18+ Steekproefkader: Dynata, consumentenpanel van partner MarketResponse Steekproef: netto 1.022 respondenten
Respons	Totaal zijn 1.183 panelleden gestart aan de vragenlijst. Netto hebben 1.053 panelleden de vragenlijst volledig afgerond. Na de kwaliteitscheck zijn er 1.022 respondenten over gebleven.
Veldwerk	De 0-meting heeft plaatsgevonden van 14 t/m 17 februari, de 1-meting van woensdag 26 februari 15:00 tot en met donderdag 27 februari 15:00, de 2-meting heeft plaatsgevonden vanaf vrijdagmiddag 6 maart 15:15 uur tot en met zondagochtend 8 maart 9:00 uur, de 3-meting heeft plaatsgevonden van vrijdag 13 februari 18:15 tot en met zondag 15 februari 9:00. Het veldwerk van de 4-meting heeft plaatsgevonden van vrijdag 27 februari 19:00 tot en met zondag 29 februari 11:00. De gemiddelde invultijd van de vragenlijst bedroeg: 5 minuten
Weging	De steekproef is gewogen naar Nederland 18+ representatief (op de variabelen geslacht, leeftijd, opleiding, gezinsgrootte en Nielsen MOA). De wegefficiëncy bedraagt 88% wat zeer goed te noemen is.

MarketResponse
Data ▶ Insights ▶ Consultancy